

(i) Printed Pages : 4

Roll No. ....

(ii) Questions : 9 Sub. Code : 

|   |   |   |   |   |
|---|---|---|---|---|
| 1 | 0 | 5 | 0 | 9 |
|---|---|---|---|---|

Exam. Code : 

|   |   |   |   |
|---|---|---|---|
| 5 | 0 | 0 | 2 |
|---|---|---|---|

**Bachelor of Arts (FYUP) 2<sup>nd</sup> Semester  
(2055)**

**SOFT SKILLS AND PERSONALITY DEVELOPMENT**

**Paper : Soft Skills and Personality Development  
(In all Mediums)**

**Time Allowed : Three Hours] [Maximum Marks : 60**

- Note :—** (1) Attempt **five** questions in all.  
(2) Question No. 1 is compulsory, attempt any **four** questions of 3 marks each.  
(3) Attempt **one** question each from Units I to IV, each question carries 12 marks.

1. Answer any **four** questions :

- (a) Define self-esteem and its role in personality development.
- (b) List three non-verbal communication techniques.
- (c) Explain the concept of "ethical communication".
- (d) What is the importance of time management in stress reduction ?
- (e) Describe one leadership style and its impact on team performance.
- (f) How does career planning contribute to personality development ?

**UNIT-I**

2. Discuss the process of attitude formation and suggest strategies to build a success attitude.

3. How do self-management techniques enhance workplace productivity ? Provide examples.

### UNIT-II

4. Compare formal and informal communication networks in organizations.
5. Discuss the role of communication aids in technical presentations.

### UNIT-III

6. Elaborate on Maslow's theory of motivation and its relevance to self-growth.
7. How does goal setting influence personal and professional success ?

### UNIT-IV

8. Describe the steps to resolve conflicts in a team environment.
9. How can group discussions prepare individuals for career challenges ?

(हिन्दी माध्यम)

नोट :- (1) कुल पाँच प्रश्न हल करें।

(2) प्रश्न संख्या 1 अनिवार्य है, इसमें से 3 अंकों वाले किन्हीं चार प्रश्नों के उत्तर दें।

(3) यूनिट I से IV तक प्रत्येक में से एक-एक प्रश्न हल करें, प्रत्येक प्रश्न 12 अंकों का है।

1. किन्हीं चार प्रश्नों के उत्तर दें :

- (a) आत्म-सम्मान को परिभाषित करें और व्यक्तित्व विकास में इसकी भूमिका बताएं।
- (b) तीन गैर-मौखिक संचार तकनीकों की सूची बनाएं।
- (c) "नैतिक संचार" की अवधारणा की व्याख्या करें।
- (d) तनाव कम करने में समय प्रबंधन का क्या महत्व है ?
- (e) एक नेतृत्व शैली का वर्णन करें तथा टीम के प्रदर्शन पर इसके प्रभाव को बताएं।
- (f) कैरियर नियोजन व्यक्तित्व विकास में कैसे योगदान देता है ?

### ਯੂਨਿਟ-I

2. ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਯਾ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ ਓਰ ਸਫਲਤਾ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਕੋ ਬਨਾਨੇ ਕੇ ਲਿਏ ਰਣਨੀਤੀ ਸੁਝਾਓਂ।
3. ਸਵ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਤਕਨੀਕ ਕਾਰਯਸਥਲ ਕੀ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਕੋ ਕੈਸੇ ਬਢਾਤੀ ਹੈ ? ਉਦਾਹਰਣ ਦੇਂ।

### ਯੂਨਿਟ-II

4. ਸੰਗਠਨਾਂ ਮੇਂ ਔਪਚਾਰਿਕ ਓਰ ਅਨੌਪਚਾਰਿਕ ਸੰਚਾਰ ਨੈਟਵਰਕ ਕੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋਂ।
5. ਤਕਨੀਕੀ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀਯੋਂ ਮੇਂ ਸੰਚਾਰ ਸਹਾਯਤਾ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ।

### ਯੂਨਿਟ-III

6. ਮਾਸਲੋ ਕੇ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਓਰ ਆਤਮ-ਵਿਕਾਸ ਕੇ ਲਿਏ ਇਸਕੀ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਪਰ ਵਿਸਤਾਰ ਸੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ।
7. ਲਕਸ਼ ਨਿਰਧਾਰਣ ਵਿਯਕ੍ਤਿਗਤ ਓਰ ਵਿਆਵਸਾਯਿਕ ਸਫਲਤਾ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ?

### ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਟੀਮ ਕੇ ਮਾਹੌਲ ਮੇਂ ਸੰਬੰਧਾਂ ਕੋ ਹਲ ਕਰਨੇ ਕੇ ਚਰਣਾਂ ਕਾ ਵਰਨਨ ਕਰੋਂ।
9. ਸਮੂਹ ਚਰਚਾਓਂ ਵਿਯਕ੍ਤੀਯੋਂ ਕੋ ਕੈਰਿਏਰ ਕੀ ਚੁਨੌਤੀਯੋਂ ਕੇ ਲਿਏ ਕੈਸੇ ਤੈਧਾਰ ਕਰ ਸਕਤੀ ਹੈਂ ?

### (ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :— (1) ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰੋ।

(2) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ 3 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਕੋਈ ਵੀ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰੋ।

(3) ਯੂਨਿਟ I ਤੋਂ IV ਤੱਕ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰੋ, ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 12 ਅੰਕ ਹਨ।

1. ਕੋਈ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ :

(a) ਸਵੈ-ਮਾਣ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।

(b) ਤਿੰਨ ਗੈਰ-ਮੌਖਿਕ ਸੰਚਾਰ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਓ।

(c) “ਨੈਤਿਕ ਸੰਚਾਰ” ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

(d) ਤਣਾਅ ਘਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਕੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ ?

- (e) ਇੱਕ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਸ਼ੈਲੀ ਅਤੇ ਟੀਮ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
- (f) ਕੈਰੀਅਰ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ ?

### ਯੂਨਿਟ-I

2. ਰਵੱਈਏ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਫਲ ਰਵੱਈਆ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਸੁਝਾਓ।
3. ਸਵੈ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਤਕਨੀਕਾਂ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਦੀ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਵਧਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ?

### ਯੂਨਿਟ-II

4. ਸੰਗਠਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰਸਮੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਰਸਮੀ ਸੰਚਾਰ ਨੈੱਟਵਰਕਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ।
5. ਤਕਨੀਕੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਚਾਰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

### ਯੂਨਿਟ-III

6. ਮਾਸਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰੋਰਣਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇਸਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ।
7. ਟੀਚਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ?

### ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਟੀਮ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
9. ਸਮੂਹ ਚਰਚਾਵਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੈਰੀਅਰ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ?